

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

ΤΡΙΤΗ 5 Δεκεμβρίου 1906.

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Εἰς τὴν 4ην σελίδα ὁ στίχος..... λεπτά 20
Εἰς τὴν 3ην σελίδα ὁ στίχος..... » 50

ΓΡΑΦΕΙΑ :

ΟΔΟΣ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ [ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ]

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 201

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΩΠ

ΚΑΤΩ ΚΑΙ ΟΙ ΝΑΟΙ!...

Ἀνοίξατε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ στόμα ὅσον δύνασθε εἰς ἐκπλήξιν ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς εἰδήσεως ἣν δημοσιεύομεν διὰ τὴν τύχην ἐνὸς κειμηλίου τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας. Μία πόλις τῆς Ἑλλάδος, πολιτισμένη, ἀνεπτυγμένη, προοδεύουσα, μὲ δεκάδας ἐπιστημόνων, δι' οὐσα ὑπουργοὺς εἰς τὸ κράτος, πολίτας τῆς πρώτης γραμμῆς εἰς τὰ ποικίλα ἀξιώματα, αἱ Καλάμαι πρωτεύουσα τῆς Μεσσηνίας ἐκέκτηντο ἓνα καὶ μόνον ἱστορικὸν θησαυρὸν, τὸν ἀπὸ ὀκτὼ ἑκατονταετηρίδων ὑφούμενον ἐκεῖ ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου. Ὁ ναὸς οὗτος δὲν ὑπάρχει πλέον. Ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνη ἀνεσκάφη ἐκ θεμελίων καὶ δύνανται σήμερον, ὑπὲρ τὸν ἡγιασμένον χώρον τὸν στηρίζαντα εὐλάβειαν, ἐλπίδα, ἀφοσίωσιν, πατριωτισμὸν, θρησκείαν, νὰ καταλίπη ὅσα τὸν περιτεύουν, μονήρης διαβάτης ἢ πλανοδίου τετράποδον. Οὐτε Ἀγαρηνῶν στίφη, οὐτε Βανδάλων ὄρδαι, οὐτε ἀπίστων φανατισμὸς εἰσῆλασαν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. Ὅλα ταῦτα διεπράχθησαν ὑπὸ τὰς ὀφεις τῆς Πολιτείας καὶ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας, δήμαρχος δὲ τῆς πόλεως ταύτης θέλων νὰ διανοίξῃ ὁδὸν, ἣ ὁποία μάλιστα θὰ ὑπερετίμα κατὰ τινὰ μονόδρομα τὰ γειτονικά οἰκόπεδα καὶ θὰ ἐδίδεν εἰς τὴν πόλιν μίαν ὁδὸν, διῆλθεν ὡς δαίμων καταστροφῆς ὑπὲρ τὸν ναὸν τοῦ Ὑψίστου καὶ ἡ σκαπάνη χριστιανῶν ἐργατῶν ἠρήμωσεν ἐν ὥρᾳ νυκτὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου καὶ ἐσβεσε τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς κανδήλας ἥτις ἐφώτιζε τὴν ἰλαρὰν τοῦ Ἁγίου μορφήν, ἐπὶ ὀκτὼ αἰῶνας ἀντιστάντας κατὰ τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀγρίων ἐπιδρομῶν ἀλλοφύλων καὶ ἀλλοδόξων.

Ἡ πράξις εἶνε τερατώδης. Ὅχι ἀπὸ ποινικῆς ἀπόψεως, διότι καταδιώκεται καὶ εἰσάγεται εἰς κακούργιον δικεῖον ὁ ἱερόσυλος καὶ βάνδαλος, ὁ παραβαίνων διατάξεις καθορίζουσας, ὡς ἱστορικὰ μνημεῖα τὰ λείψανα ὀρισμένων ἐποχῶν. Ἡ πράξις εἶνε τερατώδης ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως καὶ ἀπὸρρεῖ τις πῶς ὁ δήμαρχος βαρὺς καὶ μορφωμένος, ὡς λέγεται, ἠθέλησε νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομά του μὲ τὸ βρύτερον τῶν ἐγκλημάτων, ἀφ' ὅσα ἡ ἱστορία τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ἀνέγραψε.

Συναίσθημα φρικιάσεως καταλαμβάνει πάντα διὰ τὸ τελεσθὲν καὶ βεβαίως οἱ μέλλοντες ν' ἀκούσῃσι τοῦτο θὰ πιστεύσουν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς παρεφρόνησεν, ἡ Ἑλλὰς κατελήφθη ὑπὸ μανίας καταστροφῆς καὶ ἀνευ πλέον ἠθικῆς τιнос ἀρχῆς, ὡς ἀμαθεῖς ἐκμεταλλεῦται συμφορόντων τῆς στιγμῆς, εἰμεθα ἔτοιμοι νὰ θουμιατίσωμεν καὶ νὰ πωλήσωμεν τὰ

ξίς θὰ γίνῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέριμνα. Θὰ ἠθέλομεν νὰ γράψωμεν καὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας. Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι τὸ ἰδιωτικὸν αὐτὸ σωματεῖον δὲν θέλει νὰ δυσареστήσῃ σήμερον τὴν Κυβέρνησιν. Ὁ φίλος κ. Γ. Λαμπάκης ποθεῖ νὰ γίνῃ ἐφ' ὅρους τῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ ἴσως τοῦτο νὰ μειώτῃ, διὰ τῶν συνήθων καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν προχείρων συζητήσεων, καὶ αὐτὴν τὴν σημασίαν τοῦ ἐξαφανισθέντος ναοῦ.

Ἐπέπρωτο, φαίνεται, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἐκ Κερκύρας πολιτικοῦ ἀνδρός, νὰ ἴδωμεν καὶ τὸ θέμισμα τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ γένους καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους περιφρονήσεως. Ἐπέπρωτο, καταλύσαντες καὶ καταλύοντες τὰ πάντα, νὰ θέσωμεν χεῖρα ἀνίσταν καὶ ἐπὶ τὸν Οἶκον τοῦ Κυρίου.

Ἀφοῦ ὅλα τὰ ἐποδοπατήσαμεν, συνεχίζομεν τῶρα τὸ ἔργον τῆς ἱσοπεδώσεως, ἂν δ' ἔμεινεν ὄρθιον, καὶ τι συνέον τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὸ παρελθόν, κάτω καὶ αὐτό. Κάτω καὶ οἱ ναοὶ τῶρα...

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΩΚΙΝΣ

Εἶνε ὁ ἰσάξιος διάδοχος τοῦ κ. Μπόζαγκετ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ἐν Ἀθήναις. Ὁ καθηγητὴς κ. Δῶκινς, ὅστις προχθὲς ἠκούσθη πρῶ-



Ὁ κ. Δῶκινς

τὴν φορὰν ἀφ' ἧς κατέλαβε τὴν πρώτην ἑδραν τοῦ σεμινοῦ ἰδρύματος, εἶνε νεώτατος τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ πεπειραμένος γνώστης ὅσον καὶ θαυμαστής τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος. Διαφέρων τῶν ἄλλων ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ συναδέλφων του κατὰ τὴν ἀγνότητα τῶν πρὸς τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα αἰσθημάτων, ἀγαπᾷ αὐτὴν εἰλικρινῶς ὅσον καὶ τὴν μεγάλην ἐπιστήμην του. Ὁ κ. Δῶκινς ἐξακολουθῶν τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Σπάρτης καὶ τοῦ Παλαιοκάστρου τῆς Κρήτης, ἀναχωρεῖ σήμερον ἐκ τῆς Ἀθηνῶν εἰς ἀμερικανικὴν πόλιν.

ἡ Ἑλλάς κατελήφθη ὑπὸ μανίας καταστροφῆς καὶ ἄνευ πλέον ἡθικῆς τινος ἀρχῆς, ὡς ἀμαθεῖς ἐκμεταλλεῦται συμφορόντων τῆς στιγμῆς, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ θρυμματίσωμεν καὶ νὰ πωλήσωμεν τὰ πάντα, ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὁποῖα συνδέουσι μέγα παρελθὸν μετὰ μικροῦ παρόντος, ἀλλὰ καὶ ἀποτελοῦσι τὴν μόνην γέφυραν ἣν θὰ δυνάμεθα νὰ ρίψωμεν, ὅπως γεφυρώσωμεν τὸ χάος τοῦ μέλλοντος καὶ κατακτήσωμεν τοῦ παρελθόντος τὰς κληροδοσίας. Τὸ γεγονός λαλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὅμιλεῖ διὰ τὴν σημασίαν τῆς ποινικῆς καταδιώξεως ἣν συνεπάγεται ἡ πράξις, ἀλλὰ ὑποδεικνύει πρὸ πάντων τὰ μέτρα τῆς ἡθικῆς ἐπανορθώσεως ἣν ἀπαιτεῖ αὐτὴ ἡ τιμὴ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως περισωθῇ τοῦλάχιστον ἀπέναντι τῆς γνώμης τῶν ξένων. Εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὑπάρχει ἡ συναυτουργία τοῦ νομάρχου, ὑπάρχει τοῦ ἀρχιεπισκόπου κ. Μελετίου ἡ ἄνευ διαμαρτυρίας ἀποδοχὴ τῆς βεβηλώσεως, ὑπάρχει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν ἡ κατάφωρος σύμπραξις, ὑπάρχει τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἡ μακαριότης. Ὅλοι αὐτοὶ εἶνε ἀνάξιοι νὰ κατέχουν τὰ ἀξιώματα εἰς ἀ ἐκλήθησαν. Ὅλοι οὗτοι εἶνε συνεργοὶ τῆς πρωτοφανοῦς διὰ πάντα λαὸν καταστροφῆς διὰ χειρὶ τιμίων καὶ ἱερῶν συμβόλων θρησκείας καὶ ἱστορίας. Καθ' ὅλων τούτων ἀνάθεμα μόνον δὲν θὰ ἤρκει νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Τὸ ἀνάθεμα τοῦτο θὰ ἐπιφυλάξῃ ἡ πόλις τῶν Καλαμῶν κατὰ τῶν στερησάντων αὐτὴν τὸ μόνον κειμήλιον, ὅπερ τῇ ἀφῆκεν ὁ χρόνος καὶ ἡ ἱστορία, ὅταν μάθῃ ὁποίας συμφορᾶς ἀφορμὴ ἐγένετο διὰ τὴν ὑπόληψιν τῆς πόλεως καὶ διὰ τὴν φήμην αὐτῆς μέσῳ ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἡ γενομένη καταστροφή.

Ἡ καταστροφὴ αὕτη, πρὸς ἣν μετὰ φθόνου θὰ προσητένιζε τοῦ Ἡροστράτου ἡ φρενῆρης ὁρμὴ, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον στίγμα ἀνεξάλειπτον, στίγμα ὅπερ θὰ ἐπανώρθου μόνον ἢ ἄμεσός ἀποπομπὴ ἀπὸ τῶν ἀξιωματικών ἅτινα κατέχουσιν ὅλων τῶν συνεργησάντων, πρῶτον δὲ πάντων τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν δύο ὑπουργῶν. Τὸ ζήτημα θὰ ἀπασχολήσῃ βεβαίως τὴν Βουλὴν καὶ ἡ ἐπικατάρτος πρᾶ-

αῖλλον ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ συναδέλφων τοῦ κατὰ τὴν ἀγνότητα τῶν πρὸς τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα αἰσθημάτων, ἀγαπᾷ αὐτὴν εἰλικρινῶς ὅσον καὶ τὴν μεγάλην ἐπιστήμην του. Ὁ κ. Δωκινὸς ἐξακολουθῶν τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Σπάρτης καὶ τοῦ Παλαιολάστρου τῆς Κρήτης, ἀναχωρεῖ σήμερον ἐξ Ἀθηνῶν εἰς ὀλιγοήμερον ταξείδιον, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὰ μέρη ταῦτα καὶ διαγράψῃ νέα σχέδια ἀνασκαφῶν, ἃς θὰ ἐπιχειρήσῃ κατὰ τὴν προσεχῇ ἀνοιξίν.

Ὁ καθηγητὴς Δωκινὸς εἶνε ὄντως ὁ ἱκανώτατος ὅπως συγκρατήσῃ τὴν ἀγγλικὴν ἀρχαιολογικὴν σχολὴν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς, εἰς ὃ ἀπ' ἐσχάτων ἡρθῇ, χάρις εἰς τὴν ἐπιμελελημένην ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν οἱ Διευθυνταὶ τῆς καὶ οἱ Ἐταῖροι ἐπετέλεσαν, ἀφηγοῦντες καὶ τοὺς κόπους οὓς ἐπιβάλλει τὸ δυσχερὲς ἔργον, καὶ τὰς δαπάνας ἃς ἀπαιτεῖ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ

Τὸ μυστήριον τῶν Μουμίων

Ἡ ἐπιστήμη μέχρι τοῦδε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ μυστήριον τῆς διατηρήσεως τῶν μουμίων διὰ μέσου τόσοσιν αἰώνων. Ἡ ἀνάλυσις παλῶν ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν σοφῶν ἀπέδειξεν ὅτι ἡ διατήρησις ὀφείλεται εἰς ὕγρον διὰ τοῦ ὁποίου περιεχέσθαι τὸ πτώμα μετὰ τὴν βαλσάμωσιν. Τὸ ὕγρον τοῦτο τὴν οὐσίαν ἰσχυρίζεται ὅτι ἐξηκρίβωσεν ὁ περίφημος Γάλλος χημικὸς Μπερτελό. Ἀναλύσας ὁλόκληρον μούμιον ἐντὸς τοῦ χημεῖου τοῦ κλιβάνου ἀπέσυρε κατόπιν μετὰ προσοχῆς ἐξ αὐτῆς τὴν κόβιν τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν εἰς χημικὰς δοκιμασίας πολυπλόκου. Ἀπ' οὗ ἐξηκρίβωσε τὴν ιδιότητα ἐκάστης εὐρεθείσης οὐσίας παρέμενε μία δυσδιάκριτος, τῆς ὁποίας τὴν σύνθεσιν μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας κατώρθωσε νὰ διακρίνῃ.

Ἡ οὐσία αὕτη οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἔλαιον τοῦ Κάστορος ἐν χρήσει ἀκόμη καὶ σήμερον ἐν Αἰγύπτῳ. Ἡ οὐσία αὕτη ἦτις ἐπὶ τοσοῦτον εἶχεν ἁλλοιωθῇ ἔνεκα τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ὀξυγόνου, συντείνει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς σαρκὸς ὡς ἐβεβαιώθη κατόπιν διὰ παρατηρήσεων ἐπὶ ἄλλων μουμίων ὁ Γάλλος χημικὸς.

Ἡ γλῶσσα τοῦ ὄφεως

Ἡ γλῶσσα τοῦ ὄφεως εἶνε τὸ περιεργότερον ἀντικείμενον τῆς ἀνατομίας ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀσχολεῖται ἡ ἐπιστήμη. Ἐν πρώτοις ὡς γνωστὸν ὁ ὄφις ἂν καὶ δὲν εἶνε ἑλλην μουςοτραφὴς ἐν τοῦτοις ἔχει δύο γλώσσας, δηλαδὴ ἡ γλῶσσα του διχάζεται εἰς δύο. Ἐξ ἄλλου ὁπισθεν τοῦ διχασμοῦ ἡ γλῶσσα τοῦ ἐρπετοῦ φέρει πληθὺς πτυχῶν αἰτίνες ἀναπτύσσονται κατὰ βούλησιν, δίδουσι εἰςτὸ ὄργανον τοῦτο διαστάσεις... γλώσσης πενθερᾶς.

Ὡς γνωστὸν ὁ ὄφις εἶνε τοσοῦτον εὐαίσθητος ὥστε εἶνε τὸ μόνον ζῶον τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐγγίσῃ τὰ ἀντικείμενα διὰ νὰ τὰ αἰσθανθῇ. Ἡ γλῶσσα του ὑποβοηθεῖ τὴν αἰσθησὶν ταύτην καὶ ὡς ἐκ τοῦ σχήματός της καὶ ὡς ἐκ τοῦ μήκους τὸ ὁποῖον λαμβάνει καθοδηγοῦσα αὐτὸν ἐν τῷ σκότει. Ὁ ὄφις περιπατεῖ τὴν νύκτα ἀνιχνεύων διὰ τῆς γλώσσης του τὸ ἔδαφος, παρετηρήθη δὲ ὅτι τὸ ἀνοιγμα τοῦ σκέλους τῆς γλώσσης ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ διπλοῦν τῆς περιφέρειας τοῦ σώματός του.